

Womhaj Bóh!

Číslo 5.
3. feb.

Četník 11.
1901.

Serbske njezelske kopjenka.

Wudowaju so kóždu sobotu w Smolerjez knihiciznjezerni w Budyschinje a hu tam dostacž sa šchtwórtlětnu pschedpłatu 40 np.

Septuagesima.

Mat. 20, 8.

Hdyž pak wječor bu, džešče tón Knjes teje winizy k swojemu sastojuńkej: „Sawolaj džělaczerjow a daj jim msdu; a šapocž wot poslednich hač do přěnich.“

Džělaczerjow trjeba Bóh tón Knjes do swojeho kralestwa. Dokelž pak wjele džělaczerjow trjeba, šawola wón hebi ludži i bliska a š daloka, so bychu pschischi a w jeho winizy džělali. Mjes džělaczerjemi w Knjesowej winizy nadenđžeš tajlich, kiž hu rano prawy czaš pschischi a šwoje džělo wo postajemu msdu dokonjeli. — Wo krosch na džen bē tón hospodar i nimi psches jene pschischiol.“ Ale tež druhich je tam we winizy widžecž, kiž hu halle w běhu dnja do džěla šastupili, někotři dopoldnja, někotři pschipołdnju, někotři popoldnju, někotři halle psched wječorom w poslednjeje hodzinje; a wschitzy czi njejšu hebi žaneje msdy wucziniłi, ale so spuščejejo na to słowo: „Štož prawe je, dyrbičže dostacž“ do džěla šupili.

Šy ty, mój kšeseczijano, mjes tymi powolanymi? Džělajš tež ty w Božej winizy? Š kotrym ty šluschesch, k tym přěnim abo druhim? Kóždžemu mjes nami džě je Bóh tón Knjes džělo w jeho winizy pschipołasał. Mišionar ryje puštu semju horje, so by Božu winizu powješchil. Duchowny ma šwoju wošadu, wuczet šwoju šchulu jako město, na kotrymž dyrbja so winowe pjenki plahowacž.

Hospodar dyrbi w šwojim domje, nan a maczet we wutrobach šwojich džěczi, a kóždy na šwojim měsce mjes pscheczelemi a šnajomnymi Bože kralestwo tworicz. A hdy njeby ty nikoho mēl, — twoja wutroba w tebi je rozł w Božej winizy, hđžež dyrbiš rycž a rjedžicž, šadžecž a wotšladowacž, so bychu dobre plody nješle a Boha šwješeli. A džělajš-li w Božej winizy, — hdy dha hu ty na džělo pschischiol? rano, pschipołdnju abo wječor? Šy hebi msdu wuczinił abo wscho šaplaczenje Božej prawdže pschewoštajil? Š swojim wuczobnikam dyrbi tón Knjes porokowacž, dokelž Pětr so wo šaplaczenje prascha: „Haj, my šmy wschitko woštajili a šmy ša tobu šchli; ššto dha nam ša to budže?“ Še šwarjenjom dyrbi wón wotmolwicž, jako k njemu macž džěczi Zebedejowych k tej proštnu pschischi: „Pšchitaj, so mojej šynaj byšchtaj šedžaloj, jedyn na twojej prawizy, a drugi na twojej lěwizy.“

Msdu, msdu, chzedža woni dostacž. Njedžiwajmy so wuczobnikam. Tehdy njebē hiščeže duch šwjaty jich wutrobny rozšajnił a jich myšl roškwetlił. Pošdžišcho hu so wěčeje šwojeho šadzerženja haubowali. Hladaj so, so njeby ty jim podobuy byl. Šnano šlužijich ty tež temu Knjesej a džeržijich na to, so by Bože kralestwo rošlo a pschiběralo, ale jenicžy teho dla, so by wot Boha šaplaczenje dostal. Pšchi hebi myšlich: ša moje džělo a pobožne žiwjenje dyrbi Bóh mi wschelke žohnowanje dacž, niž jenož duchowne a wěčne kubla, ale tež cžělna a cžakne. Tež ty hladajš na msdu. Jako tajki pak njejšy bjes

poroča psched tym Knjesom a hdy by ty wot ranja hacz do wjeczora swojeho ziwjenja temu Knjesej po swojim waschnju slyzil. Wopomi: Czi so temu Knjesej lubja, kiz sweru we winizy dzelaja, njehladajo na zane sa- placenje, a ton Knjes ma swoje dobre spodobanje nad nimi, hacz runjez su posdze, znano psched wjeczorom, na dzelo do winizy pschijikli. Sboznu ton, kiz Bozi hlosz hyscheze w swojim czaŝu slyŝi a do dzela w Bozim kralestwje sastupi. Slyscheze je czaŝ. Njestwjerdz swoju wutrobu! — Woh cze wola, khwataj do jeha winizy! Khwataj hnydom, pschetoz ty njewesch, hacz Bozi hlosz cze hyscheze juntrociz sawola. Khwataj! Boze slowo slybi tebi rjanu msdu. — Czi posledni budza to same dostacj jako czi preni, — to same w czaŝnosci: wu- jednanje s Bohom, Boze dzeczastwo, prawdoscz a mer — a to same we wecznosci: zylu sboznoscz.

Samjen.

Puczowanie po Bozim piŝmje

abo

laste myŝle nadeněžch, Boze slowo czitajo.

Podawa swerny czitat „Pomhaj Boh-a“.

1. knihi Mojŝajowe, 18. staw.

(Potraczowanie.)

Abraham, swjeheleny psches Boze hnadne slybjenje, ale tez nastrozony, so je so na zyle westu liezbu swajal, wotmolwi a dzesche: Ach, hlaj, ja bym so shtroblil rēczech s Knjesom, hacz runje bym semja a popjel.

To je hižo hamo na hebi najwjetŝcha shtrobolez, so bym ja, kotryz bym semja a popjel, hebi swajal, s tobu, Knjesom nad njebjekami a nad semju, rosprawjecz; by mi pak to wjetŝche dowolik a by do rosprawjenja so mnu swolik, dha wopofaj mi tez to mjetŝche, a pschuchaj hyscheze dale na mnje.

Sdy by jich pjecz mjenje duzli pjeczdzehacz prawych we nim bylo, chzesh ty dha zyle meho sfaŝycz tych pjecz dla, kotrychz by do pjeczdzehaczoch, sa kotrychz by mi wukhowanje hižo pschilubil, pobrachowalo? Wón dzesche: Namakam-li we nim pjeczastyrzyczech, dha jich nochzu sfaŝycz.

A Abraham, shtrobleny psches Knjesowu hnadnu micoz, kotryz swolnawe s nim so rosrēcizowasche, hyscheze dale s nim rēczech a dzesche: Sdy by jich hnadz shtyrzyczi we nim namakamych bylo? Wón pak dzesche: Dha niczo nochzu cšimicz tych shtyrzyczi dla.

Abraham pak dzesche: Za cze proŝchu, mój Knjeze, njehnawaj so, so ja, s trojei mi swolenei proštwu so hyscheze njespotoju, ale hyscheze wjazn rēcju. Sdy bychu so tam sŝywezo namakali. Wón pak wotmolwi: Namakam-li tam sŝywezech, dha jim niczo nochzu cšimicz.

A Abraham dzesche: Ach hlaj, ja bym neto sapoczal se swojim Knjesom rēczech; teho dla swaju hebi, ach, bych-li tez pschewjele zadal, tebe hyscheze dale sadzerczech; skoncziwe shtonu tola liezbu, kotrejez dla mozesch so smilicz. Sdy bychu hnadz dwazeczwo we nim byli? Wón wotmolwi: Za jich nochzu sfaŝycz tych dwazyczech dla.

A Abraham dzesche: Ach, mój Knjeze, ja cze proŝchu, nje- huawaj so, so hyscheze junu rēcju, njesjudam tez ton kroc, dha njecham tebe dale wjazn wobczewacz. Sdy by so jich nehde dzehacz tam namakalo? Wón wotmolwi: Za jich nochzu sfaŝycz tych dzehaczoch dla.

Snajesh trasch ty milisheho hacz nascheho Knjesa? Snajemy do czaŝa, so nimamy prawje, njedwelujemy, so wón wŝcho derje swjedze, a tola naŝ twischi, chzyl so rad polozicz wotolo wutrobni. Sdže nadeněžemy nekoho, s kotrymz mohli so do rēcizow dacz? Runje s naschim Knjesom, s wecznyim a zivnym Bohom, se wŝchem naschim hnešwom a se wŝchei naschei shtarociju! Nimam slowa, so mohli prajicz, kak sbozije je, so mozesch so rosrēcizowacz a dorēczech se swojim Knjesom. Wóžu drje sapichijecz, kak Abrahamowe rosrēcizowanie wo Sodomje swijuje; móžu hebi Zaafta pschedstajicz, kak wón pschidže wot shtubnje ziweho a widzazeho; Mojŝaj, kak wón niczo njeprajo wola (2 Mojŝ. 14, 15); Davita, hdyz so

Knjesa proŝcha, shto so w slegiti a w ziph stawa (1 Sam. 23.); Dikliaba, hdyz plakajzy na shtornym lozu so modli (2. t. kral. 20, 3.); Nathanaela pod sigowom; nascheho sbozuita, hdyz rēczi samlutli se swojim wótzom; Petra, kotryz beŝche swiczeny, so porēcizawichy s Knjesom jeha na stonu dowjedze; Pawola, hdyz wjedze kóž napicheczwo zokmam a widhoram; a hdyz na to pomyslu, shto je Zan na Knjesowym dnju cšinit, hdyz so jemu potom jwjenje doŝta, shto drje be hinasche, hacz so so rosrēcizowasche se swojim nehdušchim hušodom pschi blidže? Derje nam, so mamy tajkeho Knjesa.

Tuta Abrahamowa proštwu ja druhich, kotraž s postupowazej shtrobolezju so sčescz kroc sameri, je nekcho spodzivne, a hysto doscz su so nekoi wuczitawischi ju pschijeli. Nam wottryje wona hlabolosez Bozeho polhilenja, so by hnyty so modlic, a wŝpobolosez mozy cšlowisheje wery, so maŝch so dzimacz. Abraham we, so ma hdnika wŝheje semje psched hovu, a so je porunjo jemu jeniczyz próch a popjel; a tola shtroblil so, so by s Bohom porēcizal, dokelz wera jeha wotŝlepi, a tola honi Božu prawdoscz krocizel a bóle naŝad, dokelz wvori smilna lubosez s cšlowielam, hamo porunjo Bohu, s njeho rjeta. Tajsche proŝestwo, kotrež by po sdczu posledni kroschit wudrēciz chzyl, je imajo prawdžiteje modlitwy; to je swjata nahrabnosez, wo kotrež Knjes po Luk. 11, 8 rēczi, nahrabnosez wery, kotraž natvari most psches žaloznu hlabinu, shtworjenje wot sworiczela dzelazu, kotraž njeŝhestawajzy Božu wutrobu nadděhije a za njeŝŝeŝi, domiz ju njeje pschewinyla. Tole njeby bylo ani dowolene ani mózne, njeby li Boh po potajnym sapleczenju teho, shtoz je misne a trebne, a teho, shtoz ma swobodu po jeha byczu a shtukowanju, modlitwje po wery westu mój sŝoŝczil, psches kotraž chze so wón tez pschewinyez dacz; njeby-li so Boh tak s cšlowielstwom swajal, so njecha niz jenož po swojei hnadze na cšlowielow shtukowacz, ale jo chze tez psches wery ham na hebe shtukowacz dacz; njeby-li Boh ziwjenje swobodneho shtworjenja do swojeho weczneho ziwjenja sŝyhadl a njeŝyli wón shtworjenemu cšlowielow prawo sŝoŝczil, so hme hebi porunjo njemu we wery swoje prawo zadacz. S tutych bóŝŝich pschedmjetow wuuri so werczaja modlitwa a saraczi Bozej prawdoscz pucz a wuruba pucz sa Božu lubosez.

Sa kak wulkeho a nadobneho bym tez proŝchazeho Abrahamu sŝoinali w jeha shtroblny a wutrajnym nadděhowanju, sa tak wulkeho sŝoinajemy jeha tez w tym, so snaje mery a we se swojei proštwu sŝastacz. Wo cšlowielim wabjesche jeha, so by spomnil na Zota, na jeha žonu, na jeha dwe dzowzy a jeha dweju pschichod- neju hnyow a so by proŝyl tez sa pjeczoch. A tak je rosdzil njes proŝestwom, kotrež njeŝnaje žaneje wery, a njes proŝchazym modlenjom, kotrež so sŝozuje po tym, shtoz so slyŝcha, a po sŝamym swjatym duchu.

A Knjes wotendže, hdyz beŝche s Abrahamom dorēcizal, a jeta so se swojimaj towaschomaj, kotraž beŝchtaj psched nim wuŝchtoj, na druhe ranje; a Abraham wróczi so jako na swoje meŝto.

Do Sodoma, do tureho meŝta hrosnosczow, njeje Knjes, dokelz je wŝchón swjatny, pschischof. Wo Abrahamje praji Luther: Mam sa to, wón njeje tule nóz spał, ale je so rudzil, je plakal a sŝuchowal, so ma so tajta hysta luda sŝahubicz. Sdyz pak so tutón swjatny a pobožny cšlowiel takle wo Sodomczanow stara, dha tuezji jedža a pija a su živi w njeŝchwarnocizach, jamerja so, kak mohli hocizi hanciz a wohaŝibicz, a njepomyŝla hebi, so sŝahubjenje na nich hižo laka. To je wobraš swěta a zyrkwoje, jako shtyrtuŝ praji: Wy budžeczje plakacz a žakosicz, ale swět budže so wjeŝelicz.

(Potraczowanie.)

Ruŝa wulka — pomoz bliska!

По в е д а н е ж ъ .

(Potraczowanie.)

Nēckez nan njemješche tutón shtubny džen žaneje shtwile, so by swoju mandželsku troschtowal, dokelz meješche pschi pschewawanju pódta bycz, abo dokelz meješche pscheczalam a snatny wjele rospowjedacz.

Wo Nēckez macz njeŝtarajche so tak nichtón. Shtó se shtych inatych by tez dženŝa chzyl myŝle na nju mēcz, hdyz njebeŝche wjazn bohata, ani sbozowna. Sa prjedawishe czaŝy by so s czeŝta hodžima minpla, so njeby nechtón s nej na wopyt pschischof. Někto pak hežesche tu samalutka, nichtón jej wjazn njerēczechse wo wecznej luboschi a stajnej pscheczelnoschi; dženŝa sŝŝyŝcha

jejniciży, tak jej wutroba pikozy a schtoż jej mały Handrij powjedafse. Dżeń Ńo nalkhili; Ńmėrkł padachu. Stóncznje dńóńdže teŃ NėcŃke; nan j wjeŃelny mjeswoczom.

„WjeŃel Ńo Ńo mnu, lubŃŃa Ńona,“ rjektu wón, „naŃŃa nadoba je Ńo lėpje Ńupowalo, hacŃ bėch Ńo nadŃal, a ŃwėtlıŃŃı buďe twój pŃıchod, hacŃ Ńym ěbı muplık. WŃŃhón naŃŃ dołh je ŃapŃatzenı, a nam wostanje hıŃŃeċe hıdón a dwaŃcŃı tyġaz hrınonow. Wostaj Ńo nėtko wŃŃıttıch staroŃezow. DonıŃ Ńu Ńo tıń lėta mınyte, budŃenıy ŃaŃo boħacŃı a ŃoŃownı jało nėhdy. Mam dŃewjeċŃ tyġaz hrınonow, dha Ńo mı w Amerızy, ġyn-lı pılnıy a wutrajny, nımo kulıcŃ njemóŃe. A by-lı Ńo teŃ njebóŃe ja mojmıj pıatomaj na pucŃ nastajılo, dha Ńo tola Ńama nıpy boŃeċŃ njetrjebafŃ. Wót danje ŃŃŃknych wóhómnaċe tyġaz hrınonow móŃeċŃ Ńo j Handrıjom po nėċŃım ŃejńwıeċŃ.“

NėcŃkeŃ macŃ wjeŃelneŃe Ńo, Ńo jej nan tak Ńdobne powjeŃeŃe pŃıchınjeŃe. Njenje Ńwobrazowa ěbı pŃıchod, a tak potrychu Ńo hórte ŃacŃıŃŃeŃe mınenıch dnıow. HacŃ do Ńlepeje nozy Ńo roz- rėċŃowafŃe j nanom a ġynŃom a j nadŃıju a dowėrjenıjom dŃėċŃu do łoŃa. S měrom Ńpachu; wjeŃelny Ńón jıch Ńıpy ŃwjeŃeli, a doleŃŃ njefnıjachu, Ńo ċteŃpenıa a Ńrudoby teŃ na NėcŃkeŃ w pŃıchodŃe ċŃafaja, dha teŃ njewotucŃıchu.

Ńa ŃoŃowneŃo móŃeċŃe ċłowjeka mėcŃ, Ńo njemóŃe do pŃıchodaf pohladacŃ.

Nėtkote dnı bėchu Ńo mınyte, Ńo bėchu NėcŃkeŃom wŃŃo pŃŃedalı. Tėhdy ŃtejeŃe rawo jara ŃaŃe, ġdyŃ njebė ŃłóncŃto hıŃŃeċe ŃejŃhadŃalo, pŃŃed NėcŃkeŃ domom łóhŃı woshęċł, do kotreŃoŃ bėŃŃe jejnıeċŃı konıł ŃapŃıchjenıy. Ńrudnje bė na łónle ŃapŃıchıh ġladacŃ. Woshęċł bė j nėŃajkeċ pıataneċ pıacŃeċıċŃku pŃıchı- trıty, Ńo bychu pucŃowarjo po nėċŃım wulkowanı bylı pŃŃed deŃeċezom a ġłónzom a wıchorom. Na wóŃ bėchu nalkadŃene brymjenıa a tyġı a wacŃoŃı a wŃŃelalı druhı praŃłot, Ńo bė na woju łėdına ruına doŃeċ, Ńo móhli tam pucŃowarjo ġedŃeċŃ. Starıy łóń tufelne hłowu. ŃŃuchı bėŃŃe, Ńo móŃeċŃe łóŃŃŃıċŃe ġrje- bleŃŃŃo pod jeho łoŃu woshladacŃ, a łonjazı ġrat bėŃŃe wŃŃıchđzom porjedŃanı, podŃıchıy a wjetŃı. ŃŃėŃny durje Ńo wotamknychu; j durjom wıutıpıchı muŃŃı, ŃónŃıfa a hólċez, pohladacŃu hıŃŃeċe raŃ na domŃte, roŃŃladowachu Ńo na dróŃıy a ŃalėŃıchu Ńłóncznje do woshęċka. Póđda njerėċezneŃe nıchtón j nıch anı Ńłowęċka. WıuŃŃı wıa woteċŃku do ruŃı, ŃapraŃıfa j ŃŃuchđzom, ġuchı łóń Ńa- ċzeŃe, a pomalku wjeŃelneŃe Ńo wóŃ po ġaŃıach wón j DrazđŃan- Ńıchı wrotow.

PolóŃenı ŃđŃŃnychu pucŃowarjo pŃŃed wrotanı, a NėcŃkeŃ nan mėnjesŃe: „Tak dha je mėŃto ja namı, ġdŃeċ bėġny nėtkote łėtko ŃoŃownı a wjeŃeli Ńıwı. WŃŃŃo, ŃŃŃtoŃ bėŃŃe nam lube, ġny wopıŃŃeċŃı, Ńo byġny w zıŃbıe nowı domıŃıu nadıċŃı. Wóh đaj, Ńo by to był ja naıŃe ċŃoŃne a ġunu teŃ ja wėċzne ŃoŃe!“

Tak bėŃŃe nan rėċŃal, a macŃ polıwnywŃıŃı jemu pŃŃeċelneŃe j hłowu wıŃpėwa ċŃıchu nutrıu modlıwıu. WoprawdoŃe wjeŃelny pak bėŃŃe jenoŃ Handrıj, łotrıŃ hıŃŃeċe njefnıjeŃe w Ńwojeċ mółċkeċ hłowıe, ŃŃŃto wŃŃo taŃŃe pŃŃemėnıenıe ŃwıedŃe. Dnje Ńo teŃ đŃıwafŃe, doleŃŃ bėŃŃe hacŃ dotal jenoŃ w ŃŃŃeċŃıanım woju jeđŃıl, Ńo đŃenŃa w taŃŃım doŃeċ ġubjenım woju jeđŃe, Ńo je jenoċŃı konıł do njeho ŃapŃıchjenıy, Ńo je łóń doŃeċ ġuchı a Ńary, a Ńo tak pomalku jeđu. Ńewal pak njemėjeċne Ńanıch staroŃezow a wjeŃelneŃe Ńo, Ńo telko noweŃo woshlada; doleŃŃ přėđku na woju ġedŃeċne, móŃeċŃe Ńo poŃpochı roŃŃladowacŃ.

Wónı ġŃŃıchu hacŃ do ġamburga doċeċŃ, doleŃŃ ġŃŃıche Ńo tam NėcŃkeŃ nan na łóŃŃı ġynęċŃ a do Amerıkı wotıċeċŃ, Ńo by tam đŃđłal ja ŃoŃownıy pŃıchod Ńwojeċe ġwóŃıby. NėcŃkeŃ macŃ pak dŃŃeċneŃe nėhđŃe na wŃŃach na pıdroŃıwıe byđlıċŃ, dŃŃeċneŃe Ńo poŃtaracŃ, Ńo mały Handrıj nėŃŃŃo pėłneŃo a ŃhmaneŃo na- wulknje, donıŃ njebı Ńo nan ŃaŃo wrėċıł. Bėchu Ńo Ńrėċzeli, Ńo nan bđeċe duŃŃı tŃı lėta njewostanıe; potom mėjeŃeŃe Ńo na wŃŃhón pad wrėċıċŃ. NjenjeŃı, łotręŃ mėjeŃeŃe NėcŃkeŃ macŃ wob- ŃhłowacŃ, bėchu po ċłowıŃım roŃŃudŃenıu derje a wėŃeŃe na dań dalı, a NėcŃkeŃ macŃ móŃeċŃe wót danje ġjes staroŃezow Ńıwıa byċŃ, ġdyŃ teŃ runje na roŃbrowjenıe njemėjachu.

Stóncznje doċeđzeczıu do wulkneŃo mėŃta. Mółċke ale Ńrowe wobıdlenje bėchu ěbı bórŃı najeli, a dŃeń Ńo błızeŃeŃe, ġdŃeċ mėjeŃeŃe NėcŃkeŃ nan ġwojıch lubıch na dołhe ċŃaŃı wopıŃŃeċıċŃ. Dołho a nėŃnje wobıjıowafŃe mandŃelŃku a ġynka — poŃłednı raŃ, a hıŃŃeċe modłeŃe Ńo Ńa njeu. HacŃ runjeċ ġŃŃıche Ńo jemu ġamemu wutroba nımale pıŃnyċŃ, dha potojneŃe tola j luboŃ- nımı Ńłowamı pıakazu mandŃelŃku a ŃrudneŃo ġynka, dopomınafŃe

jeju na njebŃeŃeŃo Wótza a na ŃoŃownıŃe ċŃaŃı w pŃıchodŃe- Ńłóncznje bė wón pŃıhıŃŃoł, tutón poŃłednı wofomıł đŃđłenıa. BėŃŃe najıwjetŃıŃı ċŃaŃı, Ńo NėcŃkeŃ nan na łóŃŃı ŃhwalafŃe; ġıŃo ġwėtlıacu łówızy na łóŃŃı, łotręŃ mėjeŃeŃe do Amerıkı wıuċeċŃ. WėtŃıł wjeċıche j praweŃo łuta do łóŃŃınych plachtow. NėcŃkeŃ nan ŃłoċŃı do ċłómnıa pŃŃı brıoŃıy ġeŃeŃeŃeŃo, łóŃŃınyŃı ŃaŃadŃıchu wjeŃka do wodıy a Ńa nėtkote mjenŃıchıny ŃołóŃıchu pŃŃı łóŃŃe. S napŃıtnımı plachtamı, łopeċı podomına đŃđłeċne łóŃŃı móŃŃe Ńołny. NėcŃkeŃ macŃ j małym Handrıjom ġladafŃtaċŃ ja nanom. PoŃłednı jeho poŃırow njewulkıneŃeŃtaċŃ, morjo rujeŃeŃe a rjektıŃıy ġeċereċŃıchu. Dołho, jara dołho ġladafŃtaċŃ ja nım, tak ġımaj łıwa j bėłny ŃŃanŃom: bėŃŃe to poŃłednı poŃırow ġwojımaj lubımaj, łotręŃŃ bėŃŃtaċŃ jeho najđrdőŃŃeŃe łubło na dalofej a ŃŃeroleċej Ńemı.

S wėtroweċı ġpėŃŃıwıeċŃıu ŃhwalafŃe łóŃŃı wón na morjo, j nanom lubım wón na njewumėrjene dafıny. NėcŃkeŃ macŃ pak ŃtejeŃeŃe a ġladafŃeŃe a pıakafŃeŃe a ġŃŃepotajŃeŃe a wıŃa ġwojeċe ġynka j ruŃı wokolo ŃŃıeċı a ġladafŃeŃe ja łóŃŃı, tak dołho jeċe ġıŃłoŃte wđeċŃo hıŃŃeċe nėŃŃŃo wo łóŃŃı pıtnıy.

„Nıhdy, nıhdy jeho Ńa Ńwoje Ńıwe dnı wjazı njewoŃladam!“ rjektu wona j poduċŃenım ġłóŃom. „ŃŃım na wėċnje Ńwojeċe mandŃelŃeŃeŃo, a ty, najlubŃŃı Handrıj, ġı Ńwojeċe nana Ńhubıł. Jenje, nıhdy na nıhdy Ńo wón wjazı njewrėċŃı. NjesboŃe a tyŃŃnoŃŃe ġonıteċı ja nım, a Ńana łóŃŃı ġo wót brıoŃıa njehınje, łotręŃ by jeho ŃaŃo domoj ł nımaj pıŃıwıeŃka.“

Tak ŃłozŃeŃeŃe a ŃołoċezneŃe NėcŃkeŃ macŃ, ġdyŃ bėŃŃe Ńo runje ġalle wót nana đŃđłıta, a mały Handrıj pıakafŃeŃe hórte ġıŃıy j nıeċ. ġdyŃ pak Ńo njestrosŃıchnaj do Ńwojeċe wobıdlenja wrėċıŃıchıaj, a Ńıajnje nowe ġıŃıy jeju ċzeċŃı wutrobu polóŃıchıu, ġdyŃ Ńo jednu dŃeń po druhım mıny, a wotŃhadŃıwıy ċŃaŃ j hoŃa- jeċı wobđŃıċŃku hórku tyŃŃnoŃŃeċı wómėłı, dha wrėċeċıchıaj Ńo teŃ nadŃıja a dowėra do jeju wutrobıy, a Ńłóncznje nadeńđŃeŃıchıaj połoj a Ńınerowanıe we wŃŃđłednej modlıwıe.

(Potraczowanıe.)

WŃŃelafke j błıŃta a j dalofa.

— Na BudyŃŃım ewangelŃŃım Ńemınarıu Ńo ġutry wulkę pŃŃe- mėnjenıe Ńtanıe. ġdyŃ je je ŃapocŃatkom tuteho łėta ł. wıŃŃŃıchı ŃemınarıŃı wuczeċŃ ġıedleċ na wotpocŃınt ŃŃot, Ńo dırektur Wılller ł ġutram jało dırektur na DrazđŃanıŃı Ńemınarı pŃŃeġadŃı. Na jeho mėłno pŃŃıđđe wıŃŃŃıchı ŃemınarıŃı wuczeċŃ j ċŃowany jało dırektur do BudyŃŃına. Dwoj wıŃŃŃıchıej wuczerıej, ġıjeŃaj ġrenzel a ŃŃleınıę, Ńo ġutry na wotpocŃınt podataċ. ġutry pŃŃıđđıu teho dla, doleŃŃ hıŃŃeċe jedın wuczeċŃ pŃŃıđđe, ł nowı wuczerjo ł wıdospolnıenıu wıupŃđđıenıych mėŃınow a ł temu hıŃŃeċe dwaj na nowoŃołóŃeneċ mėŃınje do BudyŃŃına. WobŃzarowacŃ je, Ńo na mėłno ġıjeŃa ġıedłera ġadın ġerbıŃı wuczeċŃ na Ńemınarı njepŃıđđıe, łotręŃ by j doboım ġerbıŃı na Ńemınarı wuczeċŃ móhł. — W błıŃŃıchım ċŃaŃıu budŃa jaŃo pruhowanıa ja tych, łotręŃ Ńo do Ńemınara pŃŃıwıoŃımu. NıđŃıjımy Ńo, Ńo by Ńo tola pŃŃı ġımle pruhowanıu na naŃŃe ġerbıŃı wobŃŃeıwıoŃe đŃıwalo, Ńo bychu Ńo ŃŃerbjı w doġaġazeċı łıċbıe pŃŃıwıalı.

— Nowıy katolŃŃı Ńemınarı w BudyŃŃınıe Ńo j napŃŃeċŃa łhorowıne twarı. Ńımy dla dŃŃı twar nėtko wotpocŃowacŃ.

— EwangelŃka lutherŃka Ńynoda ŃaŃkeċe Ńo ġıŃo w mėrzu ŃhromadŃı, tak Ńo ġmėja Ńo w błıŃŃıchım ċŃaŃıu nowowólby.

— ŃaŃŃı přınz Ńurıj je ċzeċŃo ŃŃhorıł. ċŃarjo maja nadŃıju, Ńo ŃaŃo wotŃhorı.

— ġdyŃ ġny ġıŃo Ńıewılı, Ńo by ġıjeŃ wuczeċŃ Ńołal Ńıatny wuczeċŃ w NjeħwacŃıble, mamy hıŃŃeċe dođacŃ, Ńo by teho runja ġıjeŃ wuczeċŃ Lehmann, hacŃ dotal j pomozınym wuczerjom w Rowęj WŃŃı nad Ńprewıju, po wobŃıatıym pruhowanıu wólđohmanıeċe Ńa Ńıatneho wuczerja tam poŃıajenıy.

— Ńıatne woczeġnjeneŃıe ma ŃaŃŃa Ńeċehowaze: 1. wıŃıaw w DrazđŃanıach ja ġłepıch wobıejı rođow je Ńıwontownymaj wotđđelomaj w Morızburgu a w NaŃezach. W NaŃezach je wıŃŃe teho wót pıenjes ja ġłepıch j wıŃıawıa pıŃŃeċenıch ŃołóŃenıy pŃŃeġıł j taŃŃıch ġłepıch, łotręŃ dla ŃadŃŃıwanıe Ńımanıeċe ł đŃđku wonfach Ńo Ńejńwıeċ njemóŃa; 2. woczeġnjeneŃıa ja đıch- Ńłabıch hólzow we Wulkım ġennersdorŃıe; 3. woczeġnjeneŃıa ja đıchŃłabe hólzy w RoŃıje a 4. wıŃıaw w BraunsdorŃıe ja đŃeċŃı, łotręŃ Ńu w ŃraŃŃe, Ńo Ńo ŃkaŃa. WıŃŃe teho je w ŃamjenıyŃ- ŃlıendorŃıe woczeġnjeneŃıa ja đıchŃłabıch a ġłepıch w naŃıawanıu. ċıċbıa w łrajnych woczeġnjeneŃıach Ńıwıych ġłepıch je wót łónza 1896,

hdžež bėšche jich 212, hač kónz 1899 řo na 199 (to je wo 6%)
poniřila. Pola duchapřabnych dřeči je ličba wo 10 procentow
rořta. Kónz l. 1899 bėšche w statnych wočehnjeinjad 437 dřeči.
Ličba dřeči w duchownym řtařče je řamo w tym čařu wo
25 procentow rořta. S teho pař teř widřimy, řak nuře řu tele
wočehnjeinje, hdyř je telto hubjenych, kofřiz řjawneho řařtaranja
potřebaja.

— W čařu kruteje řimy bėšche řrudny čař řa wbohich
řhudych, wořebje we wulkich měřtach, hdžež bėšche hubjena řařřuřba.
K temu přchilněčechu wřřofe placiřimy řa wuhlo. Swjeřelaze
bėšche, řo řo řřeřeřřijařka řmilnořeř na wbohich řhudych dopomni,
řo řyřu řebi řřwu řřřeř mřiřli. W Dřařřžanač řu řo bohate
dary nahřomadřile a řhudym rořdawate, řo řyřu řebi wuhla na-
řupicř mřiřli.

— S Čřeřřeje piřaja, řo w řlřiřtrach na muichach pobřachuje.
Do bohateho řlřiřtra w Dřeku řiřo řa 3 řea řadym nowy muich
řařřupř njeje. Pobřobnje je pjecřa teř w Přařř.

— Hdyř přřeř nařř wotřny řrař řiřo přřeřo wulke řa-
horjenje řa wbohich přřeřeřřehanych řurow w Transwaalřeje njelube
dřřiwanje řbřdřuje, řo řana europista mřiř řa nič njewřřtupi,
je řo we Wupřowym Dole wulkotna řřromadřřina mřea, hdžeř řu
řřwjoju přřchilněnořeř mřiřnje řřeře wřřeje bořoře řa řurow wupřajiři.
W mřiřeřařře řali w Barmenje řečřeře přřeř njeřličomneř řřřu
řuda wuj řřřřřřřřřřř De Beta, řřř bu wot řendžeřeřčanow řařu,
je pař řřřřřřřř mřeř, řim čřeřřeř. Wřón wopřřa w jednowej řeči
hřořnořeře, řotreř řu řendžeřeřenjo přřeřeřřwo řuram řařřnowali.
Se řařřiwanjom a rořřořenjom řřromadřeni wo tyčhle hřořnořeřach
řřřřřach. Přřřřřřřř řřřřř řořřřřř telegrařu, w kotřymž
jemu řřwjoju přřchilněnořeř wupřajiřu. řař, řamo na řřeřořř-
wewo řařřera ř Wülow řwařřřř řebi řřawny telegrař ř tymi
řřowami řořřřeř: „Tyřařř Wupřeřřřřřřř wobyřeřeřow, řřř řečřu
w mřiřeřařře řali w Barmenje řřromadřeni, wupřařa řřwoje naj-
řřubřche rořřořenje nad nječřřlowski wřřnwjedřenjom řendžeřeře
w juřneř Afřřřř a mařa dowěřenjařolau nadřřřř, řo europiřte
wulkomozny dřřiwajo na čřřowřte čřeře řřeřři a pučře namařařa
ř řřončženju teje hřořneje wřřny.“ Doleř dřeřřřřř řo tyřařř
iařo wřečřeř wot přřeřpielněneje řale, budče řo řřečře řřuřa
řudowa řřromadřřřna wotdřečřeřeř.

Wěr jenoř!

Křařřue to řřowu. řřřto by tola jeřo křařřnořeř řam na
řebi řař prawje řřřřnacıř mřiřli. Wěřa ma řřlubjenje, řo hdyř je
řař wulka řař řřonopowe řorno, mřiře hory přřeřřařřeř. řřwřt
řo řutemu řřowu řřeře, doleř wo mořu a řřřřnořeři wěřy ničřo
njewě. A tola, řřřto je wěřa dořonjala a řřřto wřřřo přřeřo
hřřečče dořonja! řařře wulke wěřy řu řow na řemi na řamnu
wěřu řařořene a natwarjene a řo řřeřřa. Wo řřrotowni a
mřiřřřřřř wuřřawach w Neuenkirchen pola Wöřs nad Delnim
Rheinom řo přřeře, řo řu řute wuřřawny jenoř na wěřu řařořene
a w řemnu řečřařřym řřeře čřřřamny: Wěřřřř dořřodow a pořaře-
neje porjadbneje wřřř my řřatřam, řořřř wot řow wuřřbu, přřřř-
řubieř njemřřžemy. Wřř pař řřu řřwřřřřř, řim to dačř, řřřtoř řa
nič dořřřřřřřř; ale my jenoř to dawamy, řřřtoř mamny; dořřa
nječřřřřimny. Wěřte pař je, řo nařř njeřřeřři Wöččez tyč řamnyč,
řořřř řu powořani, na jeřo pučřach řřodřřeř, wě řřeřečřeř; ale
wěřte pař teř je, řo řřřtoř jenoř řař na pučřach řřodři a w dřeře
řteř, hdžeř je wot wěřy řařeře wotwřřřř, budče wřřelake řřečeř
a přřečeřeřpřeč dřeřřeč, řřřtoř řo řřwř a čřeřu njewřřodoba a je řa
njemnu řařa hōřte. — A tola řřřř wuřřř, řřř je jenoř na wěřu
řařořene, řřř 22 řet wobiteři a je mřiř w řetomaj 1899/1900
113,688 hřřwřnow 83 řp. dořřodow. Njeje to řařeřeře dobre do-
pofařmo řa řo, řřřto řřřřa wěřa dořonja a řo řon, řřř Wöřu
řo dowěřja, na řadym řřřř njeřwari — teho dla: wěř jenoř.

M. H.

Řeřřto ř rořřminanju.

To je powřřřřřřwaje řnata wěř, řo hdyř řor abo teř jenotřliva
wōřřba řřeřřřř wot wjařu řřřřřřřřř řa řobu řřeřa a to řřeř
hubdřř, ř temu přřchilněnořeř hřřř deř pučřečřeř, řo řo řřeřwanje
řřřřu wo řny hřřřřřř řřeřř, hač dřeřřřa hřeř. řař řo přaři
je řo potom wo řny „deř přřřřřřř“. A řřřto njemaje teř
w duchownym nastupanju řařte „deř přřřřřřenje, řařte deř řřeř-“

wanje“. řak čřeřto je, řo na wřřřřřeře řdřečřeř, na řotreř řřu
přřeře řřuboko do wutřowy přřřřřřřeřeřeř, nutřnu modřřtu,
řřřřne nashonjenje dřřwřnych wōdženjom Wöřřř, dobre hōřne řřeř
a wobřhad ř wopřadře pobořřny, rořřwěčřenymy řudřřmi po-
řřařeni! řak hōřř řařo wřřeřne řřwjenje do řřwōjeřo přařa
řřři a nař deř ečřeřje! řřwřřenje deř dře, řař hřřř přřř
řřeřwanju a wřřřřto řo nam wjeře přřeřřřřeř řa, dřeři řřřto
přeřeř. řřřto je to čřřřeř? Wřř wřřřř řařřemnu řřařowazemu
řřwřřenju wutřowy čřeřřeř njemřřžemy, ale dře mřiřli řo my
přařje řřřto ř nowa na přeřnu wřřřřeřeř pōřbeřňečř, hdyř řo po
mřiřnořeřř řa duchowne pōřbeřowanje pōřřamny, hdyř Wöřu řřřřu
a přeřowanje njetřeřawřřři njewřřomdřřimy, hdyř jenoř dobre řřuře
čřřřamny, wobřhad ř pobořřny řřeřeřeřřamny řřadamy, přřeře
wřřem pař přařje řřřto w Wöřř řřeřeř, w modřřtwje a řřwřeřeř
Wöřeř wječřeři wobřečřo najřeřeřo Wöřa přřamny.

Dubocř ř řeřřeř.

řřř: řřřtoř Wöřu wjeřřřeřemnu.

D, wotičeřeře řo, horde duřeř,
A přřařeře řon řřeřny řřeřř,
A wutřoba na řeřřeř dřečče,
Hdyř duřčha nam řa wřřřřřř
To je mōř řeřřř najřřubřř,
řon wōřtanje mi w wutřobi.

Wřřo řřto, řřřa nimo njeweře,
We řeřřu ja řřeře mam.
Wřón je řa řřřa mojeř ečřeře,
Je duřčhe pōřřad, mōř dřeř řam.
řřřtoř wo řeřřu njewěčřeř,
To moja duřčha njewōřřeř.

Na řřečče řřu řoř w wěře řeřřeř
A wōřřač řřeřny do řřřeřeř,
To řeřře je, hač wřřřřto wjeřečeř.
řoř řřwře řřowu rořřwřeř mje,
To w mudřeřeři nje pōřřřřř,
řřřtoř přařje wjeřečeř dřeřřeřli.

Čřeřň moje wřřře, řřeře řřřřřeře,
Wot řřwěřa dale ř njeřřeřam;
Mi na řřečče řo jenoř řřřeře,
Mam wutřobu, hdžeř pōřřad mam.
Ty mōř řř, ja řřwř wōřřam,
S ečřřmž wjeřře řoře řořřam!

řa řebi wřřřřeře wāřeč njemřřu,
Hač řeřřuřa, řřř wřřřřto je,
řřřř řřwř, a teř wumru řemnu,
Wřón wōřřmje duřčhu wote mřiře
Do řřwōjeř' řuřow wjeřeře,
Hdyř řuřuju řoř' na wěčřnje.

E. řeřař.

řřadancřřa.

řotreř řeřřowej njebadža a teř niř řečřařři řařeřřřteř po
jeje hřodřřřu hieč?
[řřřřřřřřřřř řřřřř od řřřřř řřřřř řřřřř
řotre — řřowu ma řřadleřřřto řřowow a wuřřřřny řeřom?
[řřřřřřřřřřř
řřřto najřřadřřo w najřřeřřeř řřmje ř řečřřřřřto řřřa?
[řřřřřřřřřřř]

Daliřeře dobřowōřne dary řa wbohe armeniřře řřrotu:
S Mičhařřkeje wōřřady přřeře řřeřa řařařa
Řāđu:
Mičhař ř. w Wudřiřřřine 2
řřwōř. ř. na řřwōřje —
řřwōř. ř. w Wudřiřřřine 3
řřromadře: 5 řř. 50
W mjenje wbohich řřrotow přaři wutřobny dřeř
Wōřeř, řeřadřor.